

Gangsterzy z PRL.

Przestępczość zorganizowana w Polsce.
Lata siedemdziesiąte i osiemdziesiąte.

11–13 kwietnia 2016 r.

Sala konferencyjna
w siedzibie IPN w Gdańsku
przy Al. Grunwaldzkiej 216

wstęp wolny

AFERY GOSPODARCZE
U PROGU TRANSFORMACJI USTROJOWEJ

TURYSTYKA HANDLOWA

NIEFORMALNY OBIEG
RZADKICH I LUKSUSOWYCH DÓBR

FIRMY POLONIJNE I CENTRALE
HANDLU ZAGRANICZNEGO

NADUŻYCIA I PATOLOGIE
FUNKCJONARIUSZY MO I SB

PIERWSZE GANGI
ZŁODZIEI SAMOCHODÓW

CINKCIARZE

PRZEMYT

PEERELOWSKIE „BIAŁE KOŁNIERZYKI”

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA
A PÓŁŚWIATEK

PATRONAT MEDIALNY:

TYTUŁOWY
**DO
RZECZY**

Radio Gdańsk

GANGSTERZY Z PRL

Przestępczość zorganizowana w Polsce.
Lata siedemdziesiąte i osiemdziesiąte.

GDĄSK, 11–13 KWIETNIA

PONIEDZIAŁEK 11 KWIETNIA

13.00–13.15 otwarcie konferencji

13.15–15.15 **Perspektywa ogólnopolska**
(prowadzący: dr Daniel Wicenty)

dr hab. Paweł Sowiński (Instytut Studiów Politycznych PAN), *Podróże z towarem. Handlowy plankton i rekiny przemytu w Polsce 1971–1989*

dr Krzysztof Madej (badacz niezależny, Warszawa), *Przestępczość gospodarcza lat 1956–1970: antecedencje czy wyjątek na mapie przestępczości gospodarczej PRL*

Adam Chmielecki (badacz niezależny, Gdańsk), *Centrale Handlu Zagranicznego jako pole przestępczości zorganizowanej z udziałem funkcjonariuszy tajnych służb PRL w latach 70. i 80. XX wieku*

dr Karol Nawrocki (IPN Gdańsk), *Nie tylko „Nikoś”. Peerelowskie gangi złodziei samochodów (lata 80. XX w.)*

Jan Waszewski (UMK), *Enklawy kapitalizmu w gospodarce centralnie planowanej. Nieprawidłowości w zakupach sprzętu dla służby zdrowia w latach 1980. w świetle akt spraw prowadzonych przez SB.*

Tomasz Kozłowski (IPN Warszawa), *Spółki nomenklaturowe – patologia transformacji gospodarczej (1988–1989)*

15.15–16.00 dyskusja

WTOREK 12 KWIETNIA

9.00–11.00 **Perspektywa prawna i kryminologiczna**
(prowadzący: prof. Mirosław Golon)

prof. Irena Rzeplińska (Instytut Nauk Prawnych PAN), *Złodziej w PRL z punktu widzenia kary konfiskaty mienia*

Marta Soczewka (doktorant UW), *Przestępczość zorganizowana PRL w koncepcjach socjokryminologicznych*

dr Michał Fajst (UW), *Przestępczość i przestępczość zorganizowana w świetle uznawanych w Polsce „ludowej” teorii kryminologicznych*

dr Łukasz Cora (UG), *Prawo, polityka i ściganie karne okresu transformacji ustrojowej*

dr Mieczysław Kopeć (Instytut Geopolityki w Częstochowie), *Odpowiedzialność dyscyplinarna i karna żołnierzy Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w świetle aktów prawnych lat 70-tych XX w.*

Michał Przeperski (IPN Warszawa, Instytut Historii PAN), *Zorganizowana przestępczość gospodarcza w 1989 r. Uwarunkowania prawne i społeczne*

11.00–11.45 dyskusja

11.45–12.15 przerwa kawowa

12.15–14.15 **Perspektywa medio- i kulturoznawcza**
(prowadzący: dr Karol Nawrocki)

dr hab. Bolesław Sprengel (UMK), *Przestępczość zorganizowana w ostatnich dekadach PRL-u w świetle czasopism społeczno-politycznych*

dr Łukasz Jastrząb (Biblioteka Kórnicka PAN), *„Gangsterzy i filantropii” – świat przestępczy w kulturze masowej PRL*

Piotr Syczak (doktorant UG), *„Przestępczość” na łamach lokalnej prasy województwa gdańskiego „Dziennika Bałtyckiego”, „Głosu Wybrzeża” i „Wieczoru Wybrzeża” w latach 1980–1989*

dr Tomasz Szturo (badacz niezależny, Gdańsk), *Między „Dobrym” i „Złym”, czyli romantyczny mit gangstera według prozy Leopolda Tyrmanda i Waldemara Łysiaka*

Ewa Cudzih (UŚ), *Przemysłowcy znad Olzy antropologiczny obraz przemytu na pograniczu polsko-czechosłowackim w okresie PRL-u*

dr Matthias Kaltenbrunner (Uniwersytet Wiedeński), *Od uciekiniera do złodzieja wizerunek polskich emigrantów w latach 80. w prasie niemieckojęzycznej*

14.15–15.00 dyskusja

15.00–16.30 **panel dyskusyjny Mafia w latach 80. i w początkach lat 90. XX w. Fakty, podobieństwa, różnice;** udział wezmą Jerzy Jachowicz, Dariusz Loranty, Cezary Gmyz, dr Karol Nawrocki, prowadzenie dr Daniel Wicenty

20.00 uroczysta kolacja

ŚRODA 13 KWIETNIA

9.00–11.00 **Perspektywa lokalna i regionalna**
(prowadzący: dr Paweł Skubisz)

Adrianna Sowińska (portal mafiatonictylkopruszkow.pl), *Przestępczość zorganizowana w Gdańsku. Początku działalności Nikodema S. ps. „Nikoś”*

dr Zbigniew Bereszynski (badacz niezależny, Opole), *Kryminogenna koegzystencja. Przedsiębiorczość prywatna, państwowy aparat władzy i działalność przestępcza z ich udziałem na przykładzie województwa opolskiego w ostatniej dekadzie PRL*

Beata Sobolewska, Krystian Mamzer (studenci WSP Szczytno), *Działalność zorganizowanych grup przestępczych na terenie miasta Pruszkowa. Poczucie zagrożenia wśród mieszkańców w okresie lat 80 XX wieku*

dr Renata Knyspel-Kopeć (Instytut Geopolityki w Częstochowie), *Nielegalna działalność gospodarcza przedsiębiorstw w świetle dokumentów Okręgowego Zarządu Dochodów Państwa i Kontroli Finansowej w Zielonej Górze w latach 80. XX stulecia*

Patryk Szule (portal mafiatonictylkopruszkow.pl), *Zanim pospolicci przestępcy zostali gangsterami. Podwaliny łódzkiej „ośmiornicy”*

Kamil Hypki (Polskie Radio Zachód w Zielonej Górze), *Przestępczość (prawie) zorganizowana na pograniczu polsko-niemieckim w latach 80. XX w.*

11.00–11.45 dyskusja

11.45–12.30 przerwa obiadowa

12.30–14.30 **Perspektywa studiów przypadku**
(prowadzący: dr hab. Grzegorz Berendt)

prof. Andrzej Rzepliński (UW), *Zorganizowana grupa przestępcza gen. Matejewskiego. Prywatyzowanie państwa przez SB*

dr Maciej Gurtowski (UMK), *Powstanie i rozwój Banku B. jako przykład przestępczości korporacyjnej u schyłku PRL*

Piotr Donefner (student UW), *„Czyn ten nie zawiera ustawowych znamion czynu zabronionego”. Sprawa przemysłniczej działalności Władysława Rychłowskiego z lat 1979–1980 i okoliczności jej umorzenia przez wymiar sprawiedliwości PRL*

dr Daniel Wicenty (IPN Gdańsk, UG), *Brudne wspólnoty wśród milicjantów i esbeków w świetle dokumentów Zarządu Ochrony Funkcjonariuszy MSW*

dr Tomasz Pączek (Akademia Pomorska w Słupsku), *Powiązania funkcjonariuszy MO województwa gdańskiego z półświatkiem przestępczym w latach osiemdziesiątych XX wieku*

dr Paweł Skubisz (IPN Szczecin), *„Zalaw”. Afera, która wstrząsnęła pionem kontrwywiadowczym MSW*

14:30–15.15 dyskusja

15.15 zakończenie konferencji